

УДК 349.6

Лазечко Х. - ст. гр. ОВ-108

Технічний коледж Тернопільського державного університету імені Івана Пулюя

ЖІНКИ, ЩО БУЛИ ПОРУЧ

Науковий керівник: викладач вищої категорії, викладач-методист,
Літвінюк О. В.

Ми багато знаємо про долю поетів, але дуже мало – про долю тих жінок, які були поруч. А саме перед ними поклонялись поети, саме цим жінкам присвячені найкращі вірші. Та життя у них складалось нелегко.

Володимир Сосюра познайомився з своєю майбутньою дружиною Марією 9 березня 1931 року в день Шевченківського свята на Донбасі. Марія була тендітною дівчиною з великими синіми очима і незвичайної краси голосом. На третій день знайомства поет запропонував Марії одружитися. Вже згодом Сосюра писав: «Одружився з моїм синьооким щастям і горем, полюбив на все життя». Їхнє життя було сповнене і радощів, і тривог, і болю. Незабаром Володимир Сосюра переконався, що його Марія, сповнена сміху і пісень, була сміливою і відчайдушною, була ладна іти за свого поета у вогонь і воду. У 1949 році Марія раптово зникла. Вже пізніше Сосюра дізнався, що її було заарештовано, а згодом заслано у табори. Володимир Миколайович нічим не зміг допомогти своїй дружині – сам чекав арешту. Шість років сталінсько-беріївських репресій вистраждала дружина українського поета. Марія знала, що відбуває покарання за свого Володю, за вірш «Любіть Україну», за те, що не стала донощицею. Лук'янівка, Актас, Караганда, Кемерово – хіба можна пригадати всі її табори. Марія голими руками довбала землю, виймала з печі гарячу цеглу. Після смерті Сталіна Марію звільнили. З того часу вони майже не розлучались.

«Дорога моя, люба моя, сонце ти моє єдине!», – такими словами часто починались листи до дружини Остапа Вишні. Його заарештували 26 грудня 1933 року. Великою підтримкою для нього була його дружина Варвара Олексіївна Губенко. Вона завжди турбувалась про те, щоб Остап Вишня нічого не потребував на засланні, відправляла йому посилки з одягом та харчами, клопотала про звільнення чоловіка, часто думала про переїзд до нього. Варвара Олексіївна протягом 10 років сама виховувала двох дітей. Цієї родини «ворога народу» цуралися друзі, її обминали знайомі. Але Варвара Олексіївна не зреклася свого чоловіка навіть за таких умов.

Павло Тичина закохався у Лідію Папарук у 1923 році. І хоч палкі почуття не привели тоді до шлюбу, але назавжди поєднали обох. Лідія Петрівна згадувала: «Ось так і стрічались 17 літ – то Харкові, то в Києві, то на Кавказі». Їхня любов пройшла випробування часом. Лідія Петрівна була для Павла Тичини коханою, другом, першим читачем, ретельною помічницею у творчій праці, а часом і принциповим, тямущим критиком. Упродовж багатьох літ їхнім почуттям не давало згаснути щире листування.

Вони – Олександр Довженко та Варвара Крилова – спізнались і покохались у Житомирському вищому початковому училищі ще в 1917 році. Розумна і щира Варя зразу впала в око молодому Довженкові. В Одесі Довженка причарувала Юлія Солнцева. Як не прикро, але Олександр не встояв і ... зрадив. А Варвара все життя любила Олександра, але відійшла вбік, щоб він був щасливим.

Ми повинні знати цих жінок, адже вони йшли на все заради щастя своїх поетів.